

ADVIES Nr. 1.893

Zitting van woensdag 12 februari 2014

Voorontwerp van wet tot instelling van een wettelijk kader voor de geleidelijke opheffing van de verschillen in behandeling die berusten op het onderscheid tussen arbeiders en bedienden inzake aanvullende pensioenen

x x x

2.631-1

A D V I E S Nr. 1.893

Onderwerp: Voorontwerp van wet tot instelling van een wettelijk kader voor de geleidelijke opheffing van de verschillen in behandeling die berusten op het onderscheid tussen arbeiders en bedienden inzake aanvullende pensioenen

De heer A. De Croo, vice-eersteminister en minister van Pensioenen, heeft bij brief van 6 mei 2013 het advies van de Nationale Arbeidsraad ingewonnen over het voornoemde voorontwerp van wet. De tekst van dat voorontwerp zou op korte termijn aan de Raad worden bezorgd; de Raad heeft die tekst officieel ontvangen per mail van 11 juni 2013.

De adviesaanvraag omvat ook een nota met een aantal voorstellen over een wijziging van de minimumrendementsgarantie die thans besloten ligt in artikel 24 van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid.

De bespreking van die vraagstukken werd toevertrouwd aan de commissie Individuele Arbeidsverhoudingen – Sociale Zekerheid.

Op verslag van die commissie heeft de Raad op 12 februari 2014 het volgende eenparige advies uitgebracht.

x x x

ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD

I. ONDERWERP EN DRAAGWIJDTE VAN DE ADVIESAANVRAAG

De heer A. De Croo, vice-eersteminister en minister van Pensioenen, heeft bij brief van 6 mei 2013 het advies van de Nationale Arbeidsraad ingewonnen over het voorontwerp van wet tot instelling van een wettelijk kader voor de geleidelijke opheffing van de verschillen in behandeling die berusten op het onderscheid tussen arbeiders en bedienden inzake aanvullende pensioenen. De tekst zou op korte termijn aan de Raad worden bezorgd; de Raad heeft die tekst officieel ontvangen per mail van 11 juni 2013.

De adviesaanvraag omvat ook een nota met een aantal voorstellen over een wijziging van de minimumrendementsgarantie die thans besloten ligt in artikel 24 van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid (WAP).

Het voorgelegde voorontwerp van wet past in het ruimere kader van de harmonisering van de statuten arbeiders-bedienden.

Om tegemoet te komen aan het arrest van het Grondwettelijk Hof van 7 juli 2011, dat bepaalt dat uiterlijk 8 juli 2013 een einde moest worden gemaakt aan de vastgestelde verschillen in behandeling tussen arbeiders en bedienden, heeft de regering op 5 juli 2013 een compromis bereikt over de harmonisering van de statuten van arbeiders en bedienden, meer bepaald met betrekking tot de opzeggingstermijnen en de afschaffing van de carenzdag. Dat compromis werd geformaliseerd in de wet van 26 december 2013 betreffende de invoering van een eenheidsstatuut tussen arbeiders en bedienden inzake de opzeggingstermijnen en de carenzdag en begeleidende maatregelen.

Het voorgelegde voorontwerp van wet geeft het kader aan van de geleidelijke opheffing van de verschillen in behandeling die berusten op het onderscheid tussen arbeiders en bedienden inzake aanvullende pensioenen.

II. STANDPUNT VAN DE RAAD

A. Benaderingswijze van de Raad

1. De Raad heeft de voorgelegde ontwerpteksten, en vooral het voornoemde voorontwerp van wet, met de grootste aandacht onderzocht.

Hij stelt het op prijs over de onderhavige problematiek te zijn geraadpleegd, aangezien de aanvullende pensioenen onder het bevoegdheidsgebied van de sociale partners vallen. Het voorontwerp van wet kent in dat verband een belangrijke rol toe aan de sectoren en de ondernemingen voor de harmonisering van de pensioenplannen.

Tijdens zijn werkzaamheden heeft de Raad geconstateerd dat het voorgelegde voorontwerp van wet niet alleen een kader vaststelt voor de geleidelijke opheffing van de verschillen in behandeling die berusten op het onderscheid arbeiders-bedienden inzake aanvullende pensioenen, maar ook andere aspecten inhoudelijk behandelt, zoals de vereenvoudiging van het mechanisme van het dynamische beheer of nog de hervorming van het begrip "uittreding".

De Raad heeft tijdens zijn werkzaamheden kunnen rekenen op de waardevolle medewerking van de beleidscel van de minister van Pensioenen, die hij daarvoor bedankt. Hij heeft ook kennisgenomen van de opmerkingen van de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA) over het voorgelegde voorontwerp van wet, in het bijzonder over de vereenvoudiging van het dynamische beheer en over het begrip "uittreding" in de zin van de WAP. Aangezien het vraagstuk betrekking heeft op collectieve aspecten van het arbeidsrecht, heeft hij voor zijn werkzaamheden ten slotte ook kunnen rekenen op de medewerking van de beleidscel van de minister van Werk en de algemene directie Collectieve Arbeidsbetrekkingen van de FOD WASO, die hij daarvoor eveneens wil bedanken.

2. Gelet op de ingewikkeldheid van de problematiek en gezien de dringende noodzaak, acht de Raad het wenselijk zich in twee tijden uit te spreken over het voorgelegde voorontwerp van wet.

In eerste instantie geeft de Raad in dit advies een algemeen kader aan dat als richtsnoer voor de sectoren en de ondernemingen moet dienen bij de harmonisering van de statuten arbeiders-bedienden inzake aanvullende pensioenen om hun zo snel mogelijk rechtszekerheid te bieden en zo het vertrouwen van alle bij het vraagstuk betrokken actoren te behouden.

In tweede instantie zal de Raad zich in een volgend advies buigen over de technischere aspecten van het voorgelegde voorontwerp van wet, waarvan de impact grondig moet worden bekeken. Het gaat hier om de hervorming van het dynamische beheer, de hervorming van het begrip "uittreding" en de nota met een aantal voorstellen over een wijziging van de minimumrendementsgarantie, waarover ook zijn advies wordt ingewonnen.

3. Dit advies heeft dan ook tot doel een aantal beginselen vast te stellen die het kader moeten vormen van de geleidelijke opheffing van de verschillen in behandeling die berusten op het onderscheid tussen arbeiders en bedienden. Verder zal worden gewezen op de artikelen van het voorgelegde voorontwerp van wet die in het licht van die beginselen moeten worden gewijzigd. De Raad wijst erop dat de beginselen die hij verderop aangeeft ter ondersteuning van het harmoniseringsproces dat inzake aanvullende pensioenen moet worden aangevat, impliceren dat het voorgelegde voorontwerp van wet grondig wordt gewijzigd en herwerkt.

B. Beginnelsen die het kader van het harmoniseringsproces moeten vormen

Na een grondige bespreking van het voorgelegde voorontwerp van wet is de Raad van mening dat de harmonisering van de statuten arbeiders-bedienden met het oog op de opheffing van de verschillen in behandeling die berusten op het onderscheid tussen arbeiders en bedienden gebaseerd moet zijn op een aantal beginselen die hij verderop zal uiteenzetten, en waarvan er een aantal rechtstreeks ontleend zijn aan het voorgelegde voorontwerp van wet. Die beginselen hebben betrekking op de afsluitingsdatum of "cut-off date", de overgangperiode of "standstillperiode", het te volgen traject met het oog op de harmonisering van de pensioenplannen, de sanctie, de vastgestelde instrumenten met het oog op de harmonisering op sectorniveau.

1. Afsluitingsdatum of "cut-off date"

De Raad wenst zich voor dit punt te laten leiden door de techniek die in het voorgelegde voorontwerp van wet is ontwikkeld.

Vanaf 1 januari 2025 mogen er geen verschillen in behandeling meer zijn die berusten op het onderscheid arbeiders-bedienden inzake aanvullende pensioenen. Voor de toepassing van het gelijkheidsbeginsel inzake aanvullende pensioenen wordt uitgegaan van de tijdvakken van arbeid.

Dat betekent dat er voor alle tijdvakken van arbeid na die datum geen verschillen in behandeling meer mogen zijn die berusten op het onderscheid tussen arbeiders en bedienden. A contrario mogen de tijdvakken van arbeid voor die datum niet op de helling worden gezet en zullen ze worden gevrijwaard, ook al is er een verschil in behandeling dat berust op het onderscheid arbeiders-bedienden.

De vrijwaring van de tijdvakken van arbeid voor het einde van het harmoniseringsproces maakt het mogelijk over te gaan tot een gefaseerde harmonisering en stoelt op een constante rechtspraak, zoals uitgelegd en verduidelijkt in de memorie van toelichting van het voorontwerp van wet.

Het feit dat de afsluitingsdatum voor de opheffing van de verschillen in behandeling op basis van een onderscheid arbeiders-bedienden wordt opgeschoven in de tijd, is ingegeven door een aantal redenen die in de memorie van toelichting van het voorontwerp van wet worden verduidelijkt. Het gaat om het vrijwaren van de rechtszekerheid, het vertrouwen en de doelstellingen die ten grondslag liggen aan de WAP, vooral de verruiming en de uitdieping van de tweede pensioenpijler. Gelet op de technische ingewikkeldheid van de materie is het ook de bedoeling de sociale partners genoeg tijd te geven om die verschillen in behandeling door overleg op te heffen. Die tijd moet een spreiding mogelijk maken van de eventuele kosten die kunnen voortvloeien uit de opheffing van de verschillen in behandeling die berusten op het onderscheid arbeiders-bedienden.

De Raad dringt erop aan dat de memorie van toelichting in die zin wordt aangepast.

2. Overgangperiode of "standstillperiode"

De Raad merkt op dat volgens het voorontwerp van wet, vanaf de inwerkingtreding van die wetgeving, een overgangperiode of "standstillperiode" begint te lopen, die eindigt op 31 december 2024.

Tijdens die periode worden de verschillen in behandeling die berusten op het onderscheid tussen arbeiders en bedienden niet als discriminerend beschouwd, maar ze mogen niet groter worden.

In eerste instantie zullen de sectoren en vervolgens de ondernemingen van die periode gebruik kunnen maken om de harmonisering met het oog op de opheffing van de verschillen in behandeling tussen arbeiders en bedienden door te voeren, zodat die verschillen in behandeling zullen zijn weggewerkt wanneer de "standstillperiode" afloopt.

Tijdens die periode worden de tijdvakken van arbeid die in het pensioenplan zijn gevaloriseerd, gevrijwaard op voorwaarde dat een harmoniseringstraject werd gevolgd, waarvan de fasen verderop worden beschreven.

Tijdens die periode hebben de inrichters, de pensioeninstellingen en alle andere betrokken actoren zowel op sector- als op ondernemingsniveau een onthoudingsverplichting wanneer nieuwe aanvullende pensioenplannen worden ingevoerd. Met andere woorden, de nieuwe aanvullende pensioenplannen die vanaf de inwerkingtreding van de wet worden ingevoerd, mogen in principe geen verschil in behandeling bevatten dat berust op het onderscheid tussen arbeiders en bedienden.

Tijdens die periode geldt de onthoudingsverplichting ook voor de betrokken actoren wat de bestaande pensioenplannen betreft. Vanaf de inwerkingtreding van de wet mag geen nieuw verschil in behandeling dat berust op het onderscheid arbeiders-bedienden meer worden ingevoerd in de bestaande pensioenplannen.

Zowel de pensioenplannen die tijdens die periode worden ingevoerd als de bestaande pensioenplannen mogen evenwel nog een verschil in behandeling bevatten dat berust op het onderscheid arbeiders-bedienden, wanneer die onderscheiden behandeling een middel is om een einde te maken aan een verschil in behandeling dat berust op het onderscheid tussen arbeiders en bedienden, dat in een pensioenstelsel bestaat op de datum van inwerkingtreding van de wet, op voorwaarde dat die onderscheiden behandeling er niet toe leidt dat de bestaande verschillen in behandeling die berusten op het onderscheid tussen arbeiders en bedienden groter worden.

3. Het te volgen traject met het oog op de harmonisering van de pensioenplannen

De Raad constateert dat de sociale partners, volgens het voorontwerp van wet, vanaf de datum van inwerkingtreding van de wet een harmoniseringstraject moeten uitwerken om de verschillen in behandeling die berusten op het onderscheid tussen arbeiders en bedienden op te heffen.

Gelet op het bestaan en de verwevenheid van de aanvullende pensioenplannen op sector- en ondernemingsniveau, is het volgens de Raad wenselijk dat de door het voorontwerp van wet voorgestelde getrapte regeling voor het harmoniseringsproces behouden blijft. De verantwoordelijkheid om een einde te maken aan de verschillen in behandeling die berusten op het onderscheid arbeiders-bedienden ligt dus in eerste instantie bij de sectoren en dan bij de ondernemingen. Gezien de verwevenheid van de pensioenplannen op sector- en ondernemingsniveau kunnen de betrokken ondernemingen besluiten het resultaat van de harmoniseringsoperatie op sectorniveau af te wachten alvorens de harmonisering van de pensioenplannen op ondernemingsniveau aan te vatten. Bijgevolg zullen de werkgevers die zowel over een pensioenplan op sectorniveau als over een pensioenplan op ondernemingsniveau beschikken, rekening moeten houden met het harmoniseringsproces op sectorniveau. Nadat de sectoren het harmoniseringstraject waarover ze hebben onderhandeld, hebben uitgevoerd, zullen de ondernemingen hun pensioenplan, indien ze er een hebben, moeten aanpassen.

Aangezien de sectoren en de ondernemingen tijd genoeg hebben om de pensioenplannen te harmoniseren, zal de harmoniseringsoperatie gespreid worden over verschillende perioden voor het sluiten van interprofessionele akkoorden. De harmonisering van de pensioenplannen op sectorniveau zal in principe deel uitmaken van de tweejaarlijkse sectoronderhandelingen over de loon- en arbeidsvoorwaarden.

Om het harmoniseringsproces aan te vatten moeten de paritaire comités met een overlappend bevoegdheidsgebied onverwijld beginnen met de desbetreffende onderhandelingen. Die onderhandelingen moeten in de eerste plaats leiden tot het sluiten van protocollen van akkoord, die een tussenstap vormen om op termijn te komen tot het sluiten van collectieve arbeidsovereenkomsten die effectief een einde maken aan de verschillen in behandeling die berusten op het onderscheid tussen arbeiders en bedienden. Het sluiten van die collectieve arbeidsovereenkomsten impliceert geen onmiddellijke inwerkingtreding, omdat de afsluitingsdatum om een einde te maken aan de verschillen in behandeling een vaste uiterste datum is, de "cut-off date", namelijk 1 januari 2025.

De protocollen van akkoord waarover op sectorniveau wordt onderhandeld, moeten dan ook de vooruitgang van de onderhandelingen op sectorniveau verduidelijken en aangeven op welke manier de sociale partners een einde willen maken aan de verschillen in behandeling.

Binnen twee maanden na het sluiten van een dergelijk protocol moet dat protocol worden ingediend bij de griffie van de algemene directie Collectieve Arbeidsbetrekkingen van de FOD WASO, die er systematisch een kopie van bezorgt aan het Secretariaat van de NAR.

Om de sectoren ertoe aan te zetten hun pensioenplannen te harmoniseren en gelet op de mogelijke impact van dat harmoniseringsproces op ondernemingsniveau, stelt de Raad voor dat wordt bepaald dat hij de harmoniseringstrajecten die op sectorniveau worden vastgesteld om de twee jaar evalueert. Die tweejaarlijkse evaluatie strekt er enerzijds toe de sectoren die het harmoniseringsproces nog niet zouden hebben aangevat aan te sporen er effectief mee te beginnen en anderzijds aan de ondernemingen, die ook op hun niveau de pensioenplannen moeten harmoniseren, een stand van zaken te geven van de vooruitgang die op sectorniveau al dan niet is geboekt.

Op basis van die rapporten zal de NAR overgaan tot evaluaties tegen 1 juli van het tweede jaar van elke onderhandelingsperiode en zal hij op 1 juli, op basis van de rapporten van de paritaire comités, aan de ministers bevoegd voor Werkgelegenheid en Pensioenen een rapport bezorgen over de vooruitgang die de sectoren in het harmoniseringsproces hebben geboekt.

Een bijkomende evaluatieronde is voorzien tussen 1 januari 2022 en 1 juli 2022 met betrekking tot de sectoren die geen protocollen hebben neergelegd of die wel protocollen hebben neergelegd, maar sindsdien geen enkele vooruitgang inzake harmonisatie meer hebben geboekt, en dit specifiek met het oog op het bepalen van de sanctie.

4. Sanctie

De Raad constateert dat het voorgelegde voorontwerp van wet bij wijze van sanctie bepaalt dat het sectorale pensioenplan dat op een bepaalde datum op sectorniveau niet is aangepast om een einde te maken aan de verschillen in behandeling die berusten op het onderscheid tussen arbeiders en bedienden een jaar later wordt stopgezet en voor alle werknemers moet worden gekopieerd op het niveau van de onderneming.

Aangezien die sanctie grote gevolgen kan hebben zowel voor de werknemers als voor de onderneming, vindt de Raad het wenselijk dat in de huidige stand van zaken wordt voorzien in een machtiging aan de Koning om de toepasselijke sanctie vast te stellen.

Als een bepaalde sector op 1 januari 2023 geen collectieve arbeidsovereenkomst heeft kunnen sluiten, kan de Koning dus bij koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de ministerraad, na advies van de Nationale Arbeidsraad, een sanctie opleggen waarvan de aard op maat wordt bepaald rekening houdend met de specificiteit van de sector.

De Raad wenst immers te worden betrokken bij de vaststelling van de toepasselijke sanctie, aangezien hij door zijn tweejaarlijkse evaluatie van de vooruitgang die op sectorniveau in het harmoniseringstraject is geboekt rechtstreeks op de hoogte zal worden gebracht van de ontwikkeling van het harmoniseringsproces.

5. Vastgestelde instrumenten met het oog op de harmonisering op sectorniveau

De Raad wijst erop dat de harmonisering van de pensioenplannen op sectorniveau een rechtstreekse impact heeft op het landschap en de huidige structuur van de paritaire comités, die nog georganiseerd zijn op basis van het onderscheid arbeiders-bedienden. Die paritaire comités zijn bovendien niet altijd een afspiegeling van de activiteit van de arbeiders en de activiteit van de bedienden, en vaak zijn ze asymmetrisch of soms gemengd.

Na de FOD WASO daarover te hebben geraadpleegd, is de Raad van mening dat het niet raadzaam is te raken aan het huidige landschap van de paritaire comités in het kader van de problematiek van de aanvullende pensioenen, daar de collectieve aspecten van het dossier in hun geheel moeten worden geregeld. In dat opzicht wenst hij te vermijden dat in de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités wijzigingen worden aangebracht in het kader van de onderhavige problematiek, zoals het voorgelegde voorontwerp van wet doet.

De Raad heeft zich dienaangaande toegespitst op het zoeken naar specifieke oplossingen voor het gedeelte van de aanvullende pensioenen. Er moest dan ook worden nagedacht over een techniek om met inachtneming van de bepalingen van de genoemde wet van 5 december 1968 de harmonisering mogelijk te maken van de pensioenplannen tussen de arbeiders en de bedienden die op het niveau van dezelfde bedrijfstak werken maar onder verschillende paritaire comités ressorteren, met dien verstande dat een paritair comité alleen voor zijn eigen bevoegdheidsgebied kan optreden.

Met inachtneming van zijn bezorgdheden pleit de Raad er dus voor dat wordt voorzien in de mogelijkheid om voor verschillende paritaire comités die tot dezelfde bedrijfstak behoren een gemeenschappelijke inrichter van aanvullende pensioenen aan te wijzen, met name het fonds voor bestaanszekerheid, door middel van verschillende collectieve arbeidsovereenkomsten eigen aan elk betrokken paritair comité, waardoor vermeden zou worden dat de genoemde wet van 5 december 1968 moet worden gewijzigd.

Die oplossing impliceert dat de wetgeving moet worden gewijzigd, om ervoor te zorgen dat verschillende collectieve arbeidsovereenkomsten die elk in de betrokken paritaire comités van eenzelfde bedrijfstak worden gesloten een fonds voor bestaanszekerheid kunnen aanwijzen als de gemeenschappelijke pensioeninrichter voor elk van hen. Om de impact van die oplossing in de praktijk te beperken, mag dat fonds voor bestaanszekerheid, dat is aangewezen als gemeenschappelijke inrichter voor verschillende paritaire comités, echter alleen optreden op het gebied van de aanvullende pensioenen, met uitsluiting van de andere opdrachten die het krachtens de wet heeft.

De Raad merkt op dat het voorgelegde voorontwerp van wet dus moet worden aangepast. De wetswijzigingen die in dat kader moeten worden aangebracht, zullen dan ook alleen betrekking hebben op de WAP en de wet van 7 januari 1958 betreffende de Fondsen voor bestaanszekerheid. Hij merkt op dat de beleidscel Pensioenen die wijzigingen in overleg met de FOD WASO heeft voorbereid om het voorontwerp van wet in die zin aan te passen.

C. Opbouw van het voorontwerp van wet en lijst van te wijzigen of op te heffen artikelen

1. Keuze van een aparte wet

De Raad constateert dat werd gekozen voor een specifieke wet tot vaststelling van het kader voor de geleidelijke opheffing van de verschillen in behandeling die berusten op het onderscheid tussen arbeiders en bedienden inzake aanvullende pensioenen. Die specifieke wet staat los van de WAP, die als zodanig de materie van de aanvullende pensioenen regelt.

Hij herinnert eraan dat artikel 14 van de WAP bepaalt dat elke vorm van discriminatie tussen werknemers, aangeslotenen en begunstigden verboden is.

Hij is bijgevolg van mening dat die bepaling moet worden gezien als de grondslag van het voorgelegde voorontwerp van wet, daar dat voorontwerp ertoe strekt de verschillen in behandeling die berusten op het onderscheid arbeiders-bedienden inzake aanvullende pensioenen geleidelijk op te heffen.

Het is volgens hem dan ook beter na artikel 14 van de WAP een specifieke afdeling op te nemen waarin wordt voorzien in een algemeen kader voor de harmonisering van de statuten arbeiders-bedienden, in plaats van een aparte wet vast te stellen.

Die nieuwe afdeling na artikel 14 van de WAP zou beginnen met een kaderartikel dat als volgt luidt: "Elk verschil in behandeling dat berust op het onderscheid arbeiders-bedienden is verboden." Het geheel van de nieuwe tekst zal dan volgens die bepaling worden geïnterpreteerd.

De invoeging van een nieuwe afdeling in de WAP zorgt voor eenheid in de wetgeving betreffende de aanvullende pensioenen en vermijdt dat voor de toepassing van de nieuwe regelgeving opnieuw begrippen moeten worden vastgesteld die al zijn omschreven in de WAP; daardoor blijven de wetgevings-technische en interpretatieproblemen beperkt.

Bovendien worden alle bij het harmoniseringsproces betrokken actoren op die manier rechtstreeks op de hoogte gebracht van het algemene kader waardoor ze zich bij de harmonisering van de statuten arbeiders-bedienden inzake aanvullende pensioenen moeten laten leiden.

2. Lijst van te wijzigen of op te heffen artikelen

De Raad wijst erop dat de artikelen die hier niet worden vermeld, behouden moeten worden in de toekomstige tekst van het voorgelegde voorontwerp van wet.

Artikel 3

De Raad herinnert eraan dat hij hierboven heeft gekozen voor de opstelling van een wet die de WAP wijzigt en er een specifieke afdeling aan toevoegt na artikel 14.

Door die keuze moeten dus niet alle definities van artikel 3 van het voorgelegde voorontwerp van wet, die al gedeeltelijk in de WAP voorkomen, worden overgenomen.

Ter wille van de leesbaarheid acht hij het evenwel nuttig dat in de nieuwe afdeling van de WAP de punten 6° en 7° van artikel 3 van het voorgelegde voorontwerp van wet worden overgenomen; in die punten worden respectievelijk de begrippen "arbeider" en "bediende" gedefinieerd.

Hij vindt bovendien dat de begrippen "arbeider" en "bediende" moeten worden gedefinieerd met verwijzing naar de artikelen 2 en 3 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten.

Artikelen 4 en 5

De Raad constateert dat die artikelen bepalen vanaf wanneer arbeiders en bedienden niet meer verschillend behandeld mogen worden, en bijgevolg een overgangperiode vaststellen tijdens welke dergelijke verschillen in behandeling zijn toegestaan.

Die bepalingen moeten worden aangepast in het licht van de hierboven uiteengezette beginselen.

Artikel 8

De Raad merkt op dat dit artikel het proces van de harmonisering van de pensioenplannen op sectorniveau beschrijft.

Die bepaling moet worden aangepast in het licht van de hierboven uiteengezette beginselen.

Artikel 9

De Raad merkt op dat dit artikel voorziet in de toepasselijke sanctie als de in artikel 8 beschreven procedure niet wordt nageleefd.

Overeenkomstig de hierboven uiteengezette beginselen wijst de Raad erop dat die bepaling moet worden vervangen door een kaderartikel dat voorziet in tweejaarlijkse evaluaties in de Nationale Arbeidsraad, gekoppeld aan de interprofessionele onderhandelingen en de sectoronderhandelingen die om de twee jaar plaatsvinden, om de vooruitgang van het harmoniseringstraject op sectorniveau na te gaan.

Met betrekking tot de sanctie herinnert hij eraan dat hij voorstelt dat de Koning wordt gemachtigd om bij koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de ministerraad, na advies van de Nationale Arbeidsraad, een sanctie op te leggen waarvan de aard op maat wordt bepaald rekening houdend met de specificiteit van de sector.

Artikel 10

De Raad constateert dat dit artikel de beginselen beschrijft die inzake de harmonisering van de pensioenplannen op ondernemingsniveau gelden bij overdracht van een onderneming, een vestiging of een deel van een onderneming of een vestiging.

De in dat artikel beschreven beginselen moeten worden behouden, maar de data die erin zijn vermeld, moeten worden gewijzigd om ze in overeenstemming te brengen met de hierboven vastgestelde data.

Artikel 22

De Raad constateert dat dit artikel bepaalt dat artikel 45 van de RSZ-wet niet van toepassing is in het kader van de onderhavige problematiek.

Hij vraagt dat dit artikel wordt herschreven.

Hoofdstuk 3, afdelingen 2, 3 en 5

De Raad constateert dat die twee afdelingen respectievelijk de nodige wijzigingen aanbrengen in de wet van 7 januari 1958 betreffende de Fondsen voor bestaanszekerheid en in de WAP; er worden dienaangaande oplossingen geformuleerd die ook wijzigingen in de voornoemde wet van 5 december 1968 impliceren, en dat is volgens hem niet wenselijk.

Hij herinnert eraan dat de afdelingen 2 en 5 van het voorontwerp van wet volledig moeten worden herwerkt, rekening houdend met de oplossing die hij hierboven heeft uiteengezet om de aanwijzing van een gemeenschappelijke inrichter voor verschillende paritaire comités mogelijk te maken, en dat de afdeling 3 van het voorontwerp van wet eruit moet worden gehaald.

Met betrekking tot de afdeling 2 over de wijzigingen in de genoemde wet van 7 januari 1958 moet er een artikel 1/1 worden toegevoegd om te voorzien in de mogelijkheid om een gemeenschappelijk fonds voor bestaanszekerheid voor verschillende paritaire comités in te stellen.

Wat betreft de wijzigingen die in de WAP aangebracht moeten worden om een gemeenschappelijk fonds voor bestaanszekerheid voor verschillende paritaire comités in te stellen, dient het begrip "inrichter" dat in artikel 3, § 1, 5), a) is gedefinieerd te worden aangepast om de activiteit ervan te beperken tot de opdracht een aanvullend pensioen te verlenen.

Er moeten ook vier nieuwe bepalingen worden toegevoegd. Een eerste bepaling zou de Koning de mogelijkheid moeten geven om collectieve arbeidsovereenkomsten die verschillende paritaire (sub)comités sluiten om een gemeenschappelijke inrichter in te stellen of een reeds ingestelde inrichter als gemeenschappelijke inrichter voor verschillende paritaire (sub)comités aan te wijzen, algemeen verbindend te verklaren.

Een tweede bepaling zou een overgangsbepaling zijn om het lot te regelen van de pensioeninrichters die op het ogenblik van inwerkingtreding van het voorontwerp van wet bestaan en andere opdrachten hebben dan het verlenen van aanvullende pensioenen. De voorwaarde dat de rechtspersoon die is ingesteld als inrichter alleen aanvullende pensioenen verleent, kan niet onmiddellijk toepasbaar worden gemaakt.

Een derde bepaling zou de vereiste wetswijzigingen aanbrengen om verschillende paritaire (sub)comités de mogelijkheid te bieden dezelfde paritair beheerde rechtspersoon aan te wijzen als inrichter van hun pensioenstelsel. Er moet worden bepaald dat een aantal vermeldingen moeten worden opgenomen in de statuten van de gemeenschappelijke pensioeninrichter voor verschillende paritaire comités. Die vermeldingen hebben tot doel de sociale partners ertoe aan te zetten vooraf een aantal zaken te regelen wanneer een gemeenschappelijke inrichter voor verschillende paritaire comités wordt ingesteld, zoals de samenstelling van het beheersorgaan, rekening houdend met het paritaire beheer waarin moet worden voorzien, het aantal leden van dat beheersorgaan, hun bevoegdheden, de manier van toewijzing van het vermogen van de inrichter wanneer hij niet meer optreedt voor een van de betrokken paritaire comités.

Een vierde bepaling zou moeten zorgen voor de samenhang tussen de verschillende collectieve arbeidsovereenkomsten die het optreden van een inrichter voor verschillende paritaire (sub)comités regelen. De manier waarop de inrichter werkt, zou in dezelfde bewoordingen moeten worden beschreven in de verschillende collectieve arbeidsovereenkomsten, en dat impliceert dat de verschillende paritaire (sub)comités vooraf overleggen.

In afdeling 5 van het voorontwerp van wet moeten bovendien een aantal bepalingen worden geschrapt, met name de bepalingen over de vereenvoudiging van het dynamische beheer (artikel 29, 1°), de hervorming van het begrip "uittreding" (artikel 23, 2°) en het multi-inrichterspensioenstelsel (artikel 23, 3°).

Met andere woorden, in die afdeling 5 moeten artikel 23, 2° en 3°, artikel 28, 2° en 3° en artikel 29, 1° worden geschrapt.

Artikel 33

De Raad merkt op dat artikel 33 van het voorontwerp van wet betrekking heeft op de loonnorm en de eventuele overschrijding ervan in geval van harmonisering, wat niet zal leiden tot de toepassing van een sanctie die is bepaald in de wetgeving die tot doel heeft de ontwikkeling van de loonkosten te beheersen.

Hij stelt voor die bepaling te schrappen en te vervangen door een specifieke vermelding in het artikel dat handelt over de evaluaties die in de Nationale Arbeidsraad moeten worden verricht, volgens welke "de sociale partners tijdens die evaluaties aandacht zullen hebben voor het probleem van de kosten".

Artikel 34

De Raad merkt op dat dit artikel bepaalt dat de minister van Pensioenen zeven jaar na de inwerkingtreding van de hele regeling overgaat tot de evaluatie van de mogelijkheid voor de werknemers om te weigeren deel te nemen aan een nieuw pensioenplan, om na te gaan of die mogelijkheid moet worden gehandhaafd.

Als dat artikel in de nieuwe regeling behouden moet worden, moeten de erin vermelde data worden gewijzigd.

Artikel 35

De Raad constateert dat artikel 35 van het voorontwerp van wet de inwerkingtreding ervan vaststelt op 1 juli 2013.

Dat artikel moet worden gewijzigd daar het voorziet in de inwerkingtreding van de hele regeling, die nog bepaald moet worden.

D. Slotopmerking

Ter wille van de rechtszekerheid inzake aanvullende pensioenen, en om het vertrouwen van alle bij het harmoniseringsproces betrokken actoren te behouden, dringt de Raad erop aan dat het voorgelegde voorontwerp van wet zo snel mogelijk wordt herwerkt, in het licht van de beginselen en de beschouwingen die hij in dit advies heeft uiteengezet.

Ook herinnert hij eraan dat hij zich in tweede instantie wil uitspreken over de technische aspecten van de problematiek en over de wijziging van de minimumrendementsgarantie, zoals ze door de minister van Pensioenen wordt voorgesteld.
